

FOLK OG LAND

Bondekvinnelagene

W. C.

Olga Bjoner trekker sløret tilside for mørklegningen av bondekvinnelagenes opprinnelse og virksomhet i årene før krigen

I anledning Winston Churchills 80-årsdag den 30. november i fjor offentliggjorde det kjente tidsskrift *Nation Europa* følgende hyldest til den berømte statsmann og Nobelprisvinner. Forfatterens navn er Helmut König.

Det ser ut for at det for tiden gjør seg gjeldende en sterk tendens til å mørklegge bondekvinnelagenes opprinnelse og deres virksomhet gjennom årene før krigen, å redusere dette mest mulig og at det er først fra 1945 av at bevegelsen har skutt vekst og arbeidet kommet i gang. Jeg har hittil tist til dette i håp om at hederligheten ville holde sitt inntog blant våre motstandere og sannheten komme til sin rett. Et forfølgelig håp, det ser jeg nå.

Nesten 10 år etter okkupasjonens opphør er et ukeblad for jul ute og hjelper, med eller mot bedre vitende, til med mørkleggingen, derfor mener jeg det er på time at det blir sagt fra. Ikke bare for min del, men vel så meget for mine medarbeideres skyld, som sammen med meg tok de tunge løftene og skapte bondekvinnelagene i Norge. Det skal ikke lykkes noen å få stukket den sannhet under stol. For alle tilfelles skyld har jeg bragt i sikkerhet de dokumenter som beviser dette.

Hvor ukebladet har sine opplysninger fra vet jeg selv-

følgelig ikke. Men når bladet tillegger Borghild Nordli all ære for bondekvinnelagene og påstår at hun har ført dem frelst gjennom barnesykdommene, da må en i all anstendighets navn ha rett til å protestere.

Det var mine medarbeidere og jeg som i de vanskelige 20-årene, den økonomisk mørke tid for bøndene, la grunnen og bygget det huset som heter bondekvinnelagene og som Borghild Nordli og hennes hjelpere flyttet inn i i 1945. Ja ikke bare bygget det, men vi dekket også bordene, så det var bare for de innflyttede å forsyne seg. Vi banet veien, trakk opp retningslinjene og la oppgavene til rette, og etter det jeg kan se er det de samme linjer som følges nå på et par unntagelser nær. Naturligvis er nye oppgaver kommet til, tiden og utviklingen vil alltid føre det med seg. Og det gjøres sikkert et godt arbeide i bondekvinnelagene nå, det er ikke min hensikt å undervurdere det. Men på ett punkt har de sviktet i 1945, og det kommer jeg tilbake til senere.

Det var ikke lett da vi begynte med å starte bondekvinnelagene, og det var nok vi som fikk ta støytten med barnesykdommene. Lite penger var det blant bøndene, og motet var heller ikke stort, det var jo i jordbrukskrisens tid. Men vi visste at nettopp da var det nødvendig at Norges Bondelag ble sterkt og at uten kvinnes medvirkning var det bare halv foranstaltning. Vi fikk styret oppnevnt i 1925, og allerede året etter kunne vi holde det første landsmøte, som ble meget godt mottatt både i pressen og mann og mann imellom, som en sier. Og så gikk det slag i slag. Lagene vokste i antall og arbeidet og oppgavene med. Men økonomien var svak, vi kunne ikke forlange meget av bondekvinne i denne pengeknapphetens tid. Men det gikk da, takket være den støtte Norges Bondelag ga oss. Vårt annet landsmøte ble holdt i 1929, det tredje i 1932, det fjerde i 1935 og det siste i 1940.

Men det var ikke bare å bygge opp organisasjonen, Vi måtte slåss for den også. — Ikke fordi vi ønsket kamp, men fordi den ble tvunget inn på oss. Det var særlig en kvinneorganisasjon som ikke ga oss fred. Bondekvinnelagene hadde ingen berettigelse, ble det hevdet, og mange var de vansker som ble forsøkt lagt i veien for oss. Men nok om det.

Jeg vil her komme inn på enkelte av de oppgaver ovennevnte blad øyensynlig regner at de nåværende bondekvinnelag er opphavet til.

Først dette med de 800 lagene, som nå er i sving. Ved siste landsmøte før krigen hadde vi 500 lag, altså er det i løpet av 10 år kommet til 300 nye. Dette er bra, selv om

Forts. side 8

My dear Sir.

Hvilken høytidsdag er det ikke som forestår for Europa, — den 30. november fyller De 80 år. Likegyldig hvilken vest-tysk avis vi tar i hånden, — ja, hvilken som helst avis i hele «den frie verden», så vil den uunngåelig komme til å inneholde et bilde av Dem og lovprise Deres livsverk i overstrømmende ordelag. — Det er sannsynlig at endog «Pravda» og de av dette blad anførte kommunistiske aviser vil delta i lovprisningen. Det har de forresten all grunn til. For ved siden av Deres avdøde venn Roosevelt fins der vel neppe noen person, utenfor den røde halvdel av verden, som har utrettet mere for bolsjevismens utbredelse enn De. Dette kommer imidlertid ikke til å avholde den «frie» presse i mitt fedreland fra i Dem å prise den mann der som en av de første innså den kommunistiske fare og allerede i 20-årene forstod å brennemerke den i så treffende uttrykk. Og under ingen omstendigheter kommer takksigelsen til å utebli for Deres såkalte «redning av Vesterlandet, kristendommen, humaniteten» eller hva de nu heter alle disse sublim begrep som er blitt til flaut prat, etter at De har suget kraften ut av dem i Deres svulstige taler og fraser.

Det ville imidlertid være helt feilaktig å la Deres 80-årsdag passere i taushet. Deres livsverk er for alle oss som lever i dag altfor nærværende i tid og rum, for hver dag som går altfor påtagelig, i en viss betydning «altfor veldig». Da De ble født den 30. november 1874 var det fire år siden der var foregått en forandring i det europeiske kraftfelt. I hjertet av denne verdensdel var

det etter århundrers forløp oppstått et tysk rike, gjennom hvis kraft og måteholdne politikk de europeiske folk skulle bli beskåret en fredsperiode på 44 år. At det etter Europas, tyske fredsepoke skulle følge 40 år med kriger, inflasjoner og massefordrivelsler er overveiende Deres «fortjeneste».

Men i og med at dette konstateres er Deres verk og Deres historiske betydningsfullhet ikke tilstrekkelig belyst. Ifølge våre besteforeldres målestokk var kraftforskyvningen i 1870 uten tvil en stor begivenhet. Men sett i perspektiv bakover var den allikevel bare en fase i det sekelgamle og omskiftelige spill mellom de europeiske folk: snart var Frankrike mektigere og betydningsfullere enn sine naboer, snart var det Spania eller Østerrike-Ungarn, Sverige eller Prøyssen og til slutt Tyskland. Men en

Forts. side 5

Blir ikke Munchs etterlatte papirer gransket?

Det ser nå ut til at minister P. Munchs etterlatte papirer ikke vil bli gransket og at samtiden skal berøves sannheten om hva som foregikk før krigsutbruddet mellom den danske og tyske regjering.

Ifølge en meddelelse har P. Munchs sønn nå fått det råd av sin advokat at han skal dra sin tillatelse til gjennomgåelse av sin fars papirer tilbake. Tillatelsen har stått ved makt i lengere tid, men er ikke benyttet.

Lufthansa begynner linjeflyvning på Skandinavia

Stockholm:

Etter mere enn ti års avbrudd vil tyske trafikkfly fra den 1. juni i år regelmessig lande på Fornebu igjen. Avtalen om dette ble avsluttet i midten av januar mellom generaldir. for SAS og dir. for Lufthansa, Bongers. Møtet fant sted i Stockholm. Det er avtalt at Lufthansa foreløbig skal ha tre ukentlige flyvninger på ruten Hamburg—København—Stockholm—Oslo.

Direktør Bongers i Luft-

hansa kan videre fortelle at hans selskap, også fra 1. juni, skal fly på rutene Düsseldorf-London, München-Frankfurt-London to ganger daglig. Tre ganger i uken. Frankfurt-Paris og to ganger i uken. Düsseldorf-Madrid.

Vi vil gjerne bemerke at vi finner det påfallende at norske aviser ikke har bragt denne nyhet frem for sine lesere.

Den danske justisminister og Galster

Debatten i Danmark om Galsters angrep på den danske justisminister har vært meget heftig. De aller fleste danske aviser har som tidligere nevnt behandlet saken redaksjonelt. Men tiden går — og debatten foregår nå i form av gjengivelse av leserbrev. — Det er tydelig at affæren interesserer og opptar leserne i høy grad og etter innleggene å dømme mener den menige mann at Galster må få anledning til å bli stillet for en domstol.

Selv hjemmefrontorganet «Information» tar opp leserbrev og vi gjengir her et ty-

pisk og meget illustrerende innlegg:

Hr. Redaktør! «Jeg tror han (Galster) vil fortsatte, uanset hvad folkettinget måtte beslutte», siger Hækkerup, — ja, selvfølgelig. Fordi folkettinget vedtager noget, maa man da ikke gaa ud fra, at det er riktigt. Samme tings lovsjaskeri o. lign. siger snarere tværtimod, f. eks. Søjlehussag. Men faren ligger i, at folkettinget skal fælde dom i egen sag, før Galster kommer for, man skal først frifinde sig selv, saaledes at dommere og domstole ved, hvorefter de har sig at rette.

Sv. Nielsen, København V.»

FORMOSA

Verdens Gang kommenterer på lederplass Eisenhowers budskap til kongressen og hans anmodning om fullmakt til å sette inn amerikanske stridskrefter i forsvaret av Formosa og Pescadorene, hvis det skulle bli nødvendig, og fortsetter

Det nye i dag er ikke at amerikanerne vil hindre at Mao setter seg i besittelse av Formosa: det har alltid vært klart. Det nye er at USA faktisk avskriver de øyene som ligger inne ved det kinesiske fastland, som Chiang ennå holder, og som kunne brukes til springbrett for om mulig — eller rettere: umulig — aksjon mot fastlandet.

Det faller helt i tråd med den mer moderate kurs som den amerikanske regjering i det siste har ført overfor Maos China, fra saken om de arresterte flygerne til avtalen med Chiang, en avtale som er utpreget defensiv og setter bom for alle offensive eventyr fra Formosa-marskalkens side.

Hvis Peking-regjeringen avholder seg fra desperate skritt, vil den nå ikke bare oppnå å få herredømme over øyene som ligger innen skuddhold av China-kysten; men den kan også skimte omrissene av en ny amerikansk politikk som oppgir illusjonen om at China skal kunne erobre fastlandet, og som åpner muligheten for at folkerepublikken om ikke alt for lenge kan ta sete i Sikkerhetsrådet, mens Chiang isoleres og

nøytraliseres på sin øy, med eller uten medvirkning fra FN.s side.

Det later til at V.G. ser med glede hen til at Røde-China skal ta sete i FN.s Sikkerhetsråd. Men avisen tar forhåpentlig feil i at Eisenhower arbeider med et slikt mål for øye. Vi får da håpe at hans motiver er å nøytralisere den krigsfare som består i Formosa-stredet, og at han også greier å holde kommunist-China utenfor FN i overensstemmelse med den vestlige anti-kommunistiske verdens ønsker og håp.

Vi minner om
kontingenten for

1955

Spar oss for å
sende purringer

Bruk postgiro

Kommunistenes dekkorganisasjoner

Fakta om kommunistenes ti viktigste 'front-organisasjoner'

Det er et velkjent faktum at kommunistene for å narre den demokratiske verden setter i gang organisasjoner som tilsynelatende virker svært pålitelige, i virkeligheten har til hensikt å bane veien for kommunistenes verdensherredømme.

Vi akter å gi våre lesere en oversikt over ti av de viktigste kommunistiske «front-organisasjoner», samt en avsløring av de forrederiske spill disse organisasjoner driver — i Kremles tjeneste. Disse organisasjoner er:

1. The World Federation of Trade Unions (WFTU)
2. The International Union of Students (IUS)
3. The World Federation of Democratic Youth (WFSY)
4. The Women's International Democratic Federation (WIDF)
5. The World Federation of Scientific Workers (WFSW)
6. The International Association of Democratic Lawyers (IODL)
7. The World Federation of The Teacher's Unions (FISE)
8. The International Organisation of Journalists (IOJ)
9. The International Broadcasting Organisation (OIR) og
10. The International Federation of Resistance Fighters (FIR).

1. Fagforeningenes Verdensføderasjon

(The World Federation of Trade Unions — WFTU)

I et forord til sitt program hevder WFTU å være en internasjonal fagforeningsorganisasjon som har til mål «å organisere og forene alle verdens fagforeninger uten hensyn til nasjonalitet, rase, religiøse eller politiske meninger» samt ta alle nødvendige forholdsregler «for å fremme arbeidernes sosiale og økonomiske velferd».

Representerer så WFTU «verdens fagforeninger»?

Nei, det gjør den ikke. Selv hevder WFTU et medlemskap på 80 millioner arbeidere i 58 land. Av dette tall er imidlertid over 64 millioner å finne i de av kommunistene okkuperte land. Her er detaljene, alle opplysningene er WFTUS egne:

Sovjetsamveldet 35 millioner, Kommunist-China 11,2 mill., marionettstatene 13,4 millioner. Tilsammen 64,6 millioner.

Dette betyr at 80 pst. av det medlemstall WFTU hevder å ha befinner seg bak jernteppet. I den ikke-kommunistiske verden hevder WFTU selv å ha bare 15,4 millioner med-

lemmer. Dette er et forholdsvis lite tall, som kan forklares av det faktum at den overveldende majoritet av fagforeningene i de ikke-kommunistiske land tilhører WFTUS antikommunistiske rival «De Frie Fagforeningers Internasjonale Føderasjon» (International Confederation of Free Trade Unions - ICFTU). ICFTU har et samlet medlemskap på 54 millioner arbeidere i 68 land.

WFTUSs hevdede påstander om medlemskap gjelder først og fremst land som tilhører sovjetblokken. Er så disse påstander i samsvar med sannheten?

Ikke alle, og av følgende grunner:

a) Fagforeningene i de kommunistiske land er ikke hva vi i et demokrati mener med fagforeninger. De kommunistiske er underordnet regjeringene i de respektive land og har som sin første oppgave å øke produksjonen. Det å beskytte arbeidernes rettigheter kommer i annen rekke. Medlemskapet er tvungent og er i de fleste tilfeller en nødvendighet for at arbeiderne

skal få sosial understøttelse i tilfelle sykdom etc.

b) WFTU har fullstendig monopol i landene bak jernteppet. ICFTU eksisterer ikke i disse land og kan derfor ikke fritt konkurrere om arbeidernes gunst.

c) Under slike forhold kan WFTU øke medlemstallet om og når de selv ønsker det. — Derfor selvom oppgaver er riktige er de betydningsløse.

d) I alle tilfeller er det umulig å undersøke om oppgavene er riktige. I tilfeller hvor man har fått tak i oppgaver fra de forskjellige fabrikk-komiteer til valgkontorene har det vist seg at WFTU oppgavene er misvisende.

Hvilken støtte har så WFTU i land utenfor sovjetblokken?

I Vest-Europa bortsett fra Frankrike og Italia hevder WFTU selv bare å ha 152 000 medlemmer. ICFTU har i de vesteuropeiske land 23 476 785 medlemmer (heri er inkludert 1 million i Frankrike og 2 278 897 i Italia). Selv i Frankrike og Italia er WFTUS oppgaver betydelig overdrevet. WFTUS virkelig medlemstall i disse land er: 1 250 000 i Frankrike (mens WFTU hevder her å ha 5,1 millioner) og i Italia 3,5 millioner (mot påstått 5 millioner). Et samlet medlemstall i de to land på 4 750 000 i stedet for WFTUS egne oppgaver på 10 millioner. I det britiske samveldet hevder WFTU å ha 1 331 000, hvorav 800 tusen i India) i motsetning til ICFTUS registrerte 4 780 167 medlemmer (hvorav 2 161 936 i India). I det fjerne Østen bortsett fra Røde-China hevder WFTU å ha 5 188 000 medlemmer (2,26 mill. i Indonesia og 1,529 mill. i Japan) i motsetning til ICFTUS 3 342 270 (ingen medlemmer i Indonesia og 1 854 860 i Japan).

Når man ser nærmere på de fagforeninger som står tilsluttet WFTU viser det seg at de foreninger som er kontrollert av kommunistene, er i overveldende majoritet. Nå er det jo også kommunistene som fullstendig kontrollerer WFTU, hvis president er den franske kommunisten Louis Rostovsky og Warszawapolakken Gebert. (FEL)

REDAKTØR

Der skal tilsettes ny redaktør i Folk og Land. Nærmere opplysninger kan fåes hos red. Brun Knudsen.

Søknadsfrist 20. februar.

Marskalk Grazianis gravferd Tysklands tapreste jagerflyver

Fra et privatbrev har vi fått anledning til å gjengi en beskrivelse av begravelsen.

*

«Hans begravelse i går (13/1)» var den mest gripende en har hatt i Italia etter krigen. Statsminister Scelba forbød begravelsen i den store kirken Santa Maria degli Angeli, hvor ellers store begravelser holdes. Grunnen var at Mendes-France reiste med toget til Tyskland i går og den store kirken ligger like ved Stazione Termini (en av Europas flotteste jernbanestasjoner). Hadde begravelsen vært holdt der, måtte Mendes-France ha kjørt tvers igjennom den titusener store folkemengde som overvar begravelsen. Det ville ha blitt en pinlig situasjon, for Graziani var jo en av de ansvarlige for at Italia gikk til krig mot Frankrike i 1940!

Begravelsesseremonien over Graziani fant sted i kirken San Roberto Bellarmino, ved Ungarn-plassen, og det var en fantastisk forestilling å overvære.

Titusener var forsamlet allerede tidlig om morgenen på plassen, for kirken var for lengst fullstappet.

Kisten var dekket med den italienske trikoloren, rødt, hvitt, grønt, og oppe på den lå — på en flyvelspute — alle marskalkens dekorasjoner. Ved siden av lå hans uniformslue med distinksjonene marskalk av Italia. Alene dette var en demonstrasjon, for Graziani ble degradert av en militærrett etter krigen og tapte dekorasjoner og tittel. Fordi han forble trofast mot Mussolini etter 1943!

Da kisten ble båret ut av kirken ropte folkemengden: «Italia — Italia —» og istemte «Hymnen til Rom», tekst Horatius, musikk Puccini. — Den eneste sang fra Mussolini-tiden som ikke er forbudt!

Men, det som overrasket mest var at titusener armer løftet seg til fascistisk hilsen!

Politiet hilste ærbødig med hånden til luen da kisten passerte. Politiet og karabineri måtte danne 2 rekker for å holde orden på folkemengden, som ville storme frem mot kisten. Mange gråt høylydt.

Over hodet på mengden kretset et lite privatfly. I det

satt den berømte piloten Mario de Bernardo og kastet ned flyveblader som omtalte Grazianis bedrifter i patriotiske vendinger. Etter som kisten passerte gjennom gatene ble det kastet ned blomster fra vinduene.

Det kan være interessant å sammenligne denne begravelse med den som ble den demokratiske statsminister de Gaspari til del på den italienske stats bekostning.

Der ble folkemengden propagandamessig trommet sammen flere dager i forveien, og det stod mange mennesker i gatene, mest av nysgjerrighet var mitt inntrykk.

Grazianis begravelse som skulle foregå i all stillhet, ble knapt omtalt i små bortgjemte notiser i den «demokratiske» presse, men det kom like mange der som i de Gasparis begravelse, og det var en virkelig sørgende mengde som kom, alle var dypt grepet.

Italienerne har større respekt for Graziani enn for Badoglio, som brøt med Mussolini i 1943.

Tiltross for den «stillhet» begravelsen skulle omgis med var Grazianis popularitet så stor at selv regjeringsspressen fant å måtte omtalt begravelsen — etterpå.

Graziani ble da nevnt med sin tittel «Maresciallo» og bare unntagelsesvis «Ex-Maresciallo».

Paven personlig velsignet Graziani, og statssekretær Tardini i Vatikanet samt erkebiskop Montini i Milano sendte telegrammer til enken.»

Franskmennene fortsetter sin skitne menneskejakt i Tyskland

Det vesttyske kriminalpolitiet har grepet nok en av Fremmedlegionens hodejegere. — Ververen, som ble tatt i Wetzlar, hadde klart å overtale en ung mann til å la seg verve. Ververen, som stammer fra Halle i Sovjetsonen, har selv tjent i Legionen og tjener nå sine skitne penger på å sende unge landsmenn til Frankrike. I en flyktning-

Den britiske krigshelten, Wing-Commander Douglas Bader, forteller om generalmajor Adolf Galland, som man antar vil bli sjef for det nye vesttyske flyvåpen.

Adolf Galland, tidligere generalmajor i det tyske Luftwaffe, som var fryktet og beundret av de allierte under siste krig som «Tysklands beste kampflyver», kom forleden dag tilbake til Tyskland fra Argentina, hvor han i de siste syv år har vært teknisk rådgiver for Perons flyvåpen.

Oberstløytnant Douglas Bader, Royal Air-Forces legendariske flyver, som fortsatte kampen mot tyskerne tiltross for at han hadde mistet begge ben ved en flyulykke, betegner Galland som «Tysklands tapreste jagerflyver».

Bader ble skutt ned av Luftwaffe i 1941, og kort tid senere traff han Galland, som bød ham på «five o'clock tea». Tyskeren viste Bader sitt Messerschmidtfly og tilbød ham å sitte i den. I sin bok «Han ga seg aldri» (engelsk tittel: «Reach for The Sky») forteller Bader om dette møtet. For spøk spurte Bader Galland om han ikke kunne ta seg en prøvetur med maskinen. Galland lo og svarte: «Jeg kommer til å skygge deg.» «La meg forsøke,» smilte Bader. «Dessverre, jeg har fri i dag,» lo Galland.

Etter krigen sendte Galland et bilde til Bader i England fra deres møte. Bader la merke til noe som han ikke hadde sett tidligere. Et stykke bak ham på bildet sto en annen Luftwaffe-offiser med pistol i hånden klar til å skyte hvis Bader hadde forsøke å røm-

me i Gallands Messerschmidt.

Det er den samme Galland som det nå fortelles om skal bli sjef for det vesttyske flyvåpen, hvis de allierte regjeringer ratifiserer den vesttyske gjenoppbygning. Flygingen har alltid vært Gallands liv. Han er nå 43 år og begynte med seilflyvning da han var 17 år, skjøt ned 101 allierte fly i siste krig og var Luftwaffes generalinspektør da Tyskland kapitulerte i 1945. Han var en av de 20 piloter, som Göring valgte i 1932 blant 20 000 søkere, som skulle fly tyske sivilfly. Undervisningen var hemmelig og instruktørene var tyske flyvere som ble utdannet på hemmelige skoler i Sovjet-Samveldet.

Galland gjennomgikk jernharde utdanningsprøver på en kamouflert flyplass ved München. Etter endt utdanning fløy han for det tyske Lufthansa, som for øvrig gjenopptar sin virksomhet i Vest-Tyskland 1. mars.

I 1933 fikk sytti tyske flyvere personlig ordre av Göring om å fortsette sin flyutdanning ved de italienske flystyrkene i Italia. Galland var i Italia i to måneder før han fortsatte sitt arbeide ved Lufthansa.

Galland fikk sin første kamptrening i den spanske borgerkrigen, hvor han skal ha skutt ned 11-12 røde fly. — Det var på denne tid han la grunnlaget for sitt rykte som «pilotenes pilot». Ved krigsutbruddet i 1939 tilhørte han eliten blant Hitlers djerveste jagerflyvere. I blitzkrigen mot Frankrike våren 1940 ble Galland legendarisk for sine hensynsløse flyvninger. Han ledet en flotille og hadde mange seire. Han angrep troppeformasjoner, luftvernstillinger og artilleriposter. Han fikk en høy tapperhetsmedalje da han en junimorgen ødela tre franske batterier på noen få minutter.

Galland hadde en farlig konkurrent i den annen verdenskrig i Werner Molders, som var den første tysker til å oppnå tyve luftseire. I «slaget om Storbritannia» var begge flotilleledere som eskorterte de tyske bombeflyene.

Angiveri!

Den 16-årige Klaus Karl Linnis fra Friedrichshain i Øst-Berlin har bragt sine foreldre i tukthus. Gutten anga foreldrene til folkepolitiet at de hadde kjøpt varer i en forretning i Vest-Berlin. For denne «forbrytelse» har nå en folkedomstol dømt foreldrene til 2 års tukthus hver. Det eneste vitne for påtalemyndigheten var — sønnen.

Det er altså slike tilstander NKP ønsker å bringe til Norge?

Begge fikk ekeløv til sine tidligere mottatte jernkors for bedriften å ha skutt ned 40 britiske fly, — Mylders fikk sitt ekeløv tre dager før Galland. Men i juni 1941 gikk Galland forbi Molders, da han fikk ekeløvet med sverd. Han steg hurtig i gradene, ble oberstløytnant og var stasjonert i Frankrike. Da han ikke var i kamp, moret han seg med å bygge elektriske tog. På den tid var Molders på Russlands-fronten, hvor han innen kort tid nådde hundretallet på nedskutte fly. Göring grep da inn og beordret Molders til generalinspektør for jagerflyavdelingene og forbød ham å delta i ytterligere kamphandlinger. Galland overtok derfor kommandoen over Molders flotille og nådde også hundretallet høsten 1941. Og så fikk han også ordre om å trekke seg tilbake fra kamphandlinger. — Da Molders kort tid senere ble drept ved flyulykke, ble Galland hans etterfølger som generalinspektør.

Det kom hurtig til sammenstøt mellom Galland og Göring når det gjaldt nye flytyper. Tyskerne kom snart etter i kappløpet om å fremstille hurtigere og bedre jagerfly, og Galland sparte ikke på kruttet hverken når det gjaldt sine venner eller Göring. I midten av 1944 skal Galland ha besøkt Göring, slitt av seg alle sine krigsdekorasjoner og ha kastet dem på bordet foran Reichsmarskalken.

Galland ble ikke anklaget som krigsforbryter og ble derfor ikke satt under tiltale som sådan. De allierte ga Galland store lovord for hans innsats i siste krig. Den offisielle britiske versjonen om tyskeren er at han var «en tapper krigsflyver». (FEI)

Sidebemerkinger

Det gikk full flyalarm, med korte, gnedrende støt over hele Vestkanten pluss Bærum.

Telefonene til brannvesen og politi sto ikke et øyeblikk utover morgenen. De vakthavende kunne bare berolige med at det dessverre var en teknisk feil.

(Dagbladet.)

De satt på en benk i parken en natt. Det var stille og månen lyste, og det var bare de to, men det skjedde ingen ting. Så sa den unge piken til den unge mannen:

— Du minner meg om Don Juan.

— Om Don Juan, synes du virkelig det? Men han er jo død.

— Ja, det er nettopp det han er.

Det er ikke mange anstendige kvinner som ikke er trette av sin profesjon.

Rochefoucauld.

Lille Anne fra Oslo er for første gang på landet. Hun kommer springende inn fra fjøset og roper til sin mor:

— Mor, nu vet jeg hvorfor grisen er så tykk og stor. Det ligger en hel rad med smågriser og blåser henne opp!

— Hvorfor vil De absolutt ha gutten ut av skolen nu han bare er 14 år? sa skoleinspektøren. — Selv leste jeg til jeg var 23.

— Ja, enkelte har jo ikke så lett for det, sa mannen.

DEN AMERIKANSKE øverstkommanderende general Matthew Ridgway fortalte for en tid siden om det amerikanske signal-korpsets nyeste «hemmelige våpen». Han skal ha parret en brevduet med en hakkespett, og resultatet er hva man kan kalle en «brevspett». Den leverer ikke bare budskapet, men banker også på døren. Ridgway bemerket imidlertid at han ennå ikke hadde sett det nye «hemmelige våpen» i aksjon.

Menneskene blir ofte oppfordret til å temme sine lyster. Men prøv bare å forhindre enn mann som bruker snus å ta seg en pris...

Voltaire.

Hvor herlig Adam hadde det. Da han sa noe godt og morsomt, visste han at ingen hadde sagt det før ham. (Mark Twain.)

Å være ektemann er noe som å ha et annet yrke og det er meget lettere hvis det er en sjef du ønsker å ha.

(L. J. Burke.)

Man må la en ung pike få ha sin frihet, men man må passe på at hun ikke benytter seg av den. (Søren Kierkegaard.)

Hvor lite ditt jordstykke er på overflaten, så er det dog 4000 mil dypt og det er herlig å vite. (Charles D. Wormer.)

Jon Galsters foredrag

En farlig viten har denne mann inne, og takk for referatene i Folk og Land. De danner et nødvendig supplement til Bergstedts og Olesens opplysninger.

Det er så meget nytt i Galsters foredrag, at en må lese dette flere ganger for å få med de springende punkter.

I denne vrimmel av detaljer fester man seg ved planen om å myrde kongen og arrestasjonen av baron v. Treirup. Viktigst av alt er de 27 punkter, som Galster sammenfatter sin bevisførsel om Staunings hemmelige avtale i. Denne bevisførsel er glimrende og ugjendrivelig. Men ett punkt mangler merkelig nok. Det gjelder det faktum at under den tyske besettelse av Danmark natten til 9. april 1940 stod Danmark og Tyskland i telefonforbindelse som i fredstid. Da landet var besatt i alt vesentlig og tys-

kerne hadde etablert radio-tjeneste, lukket for et syns skyld telegrafvesenet senere på dagen forbindelsene med Tyskland. Antagelig etter tysk ønske. Det gjaldt å bløffe England for å slippe repressalier.

Opplysninger om tingene finnes bl. a. i Helge Knudsens og Henrik Ringstedts: Maske- ne faller i Nürnberg, oversatt av Morgenbladets redaktør Trygve Width.

Av slike patente gode nasjonale elementer kan Galster hente et meget viktig punkt til sin overbevisende kamp mot Danmarks folke- dommere, som for å redde sitt usle liv sendte tusener av uskyldige sydebukker til eksekusjon eller konsentrasjonsleir og Vridsløslille. — En merkelig parallell til saker og ting og baglerbisper her på berget.

Aros 26/1 1955.

Hans Egede Nissen.

Sven Lundehäll, Sverige:

Europas ungdom måste vara europeisk

Man klagar på ungdomen av i dag. Den tillbringar sin tid på danspalats och dansbanor, den är moraliskt förfallen och förvildad.

Den är allt detta. Men den är produkten av den föregående generationens misstag — den gav oss marxismens och liberalismens gyllene kullisser, där hat och lögn satt i högsätet, för att på så sätt göra det nya Europa omöjligt i folks ögon. Den generationen (åtminstone hemma i Sverige) bygde danspalats (-hak) land och rike omkring — den generationen ådstadkom ungdomens förvildning och moraliska försumpning — och den skapade ett samhälle, där ungdomen ej kunde känna sig hemma.

Men trots allt detta, så finnes det en Europa-ungdom. En ungdom som icke svikit den vita kulturen. Den ungdom som varnade i talerstolar och i tidningsartiklar för faren från öster och ränkarna från väster. Ungdom som med vapen i hand vågade försvara vår urgamla frihet, när så det krävdes.

Demokraterna sökte och söker än i dag, när Europa står på randen av en vulkan sätta käppar i hjulen för ungdomens frammarsch. De påstår att vi äro fantaster, extrema ytterlighetsförespråkare, femtekolannare etc. — Därför att vi icke står enigt med herrarna i Jalta, Potsdam och Teheran, de som voro lejda av internationalistiska äventyrare och ståtrövarer. Til trots av massans diktatur och förkvävande av Europas elit tror vi på morgondagens Europa. Vi tror på soldaterna som gjorde sin plikt, sjömännen ombord på båtarna, handens och hjärnans arbetare i enig samverkan i korporationen, i bondens strävan, där jordens ägare också skall vara dess brukare. Med andra ord: arbetets frukter åt arbetets folk.

Vi har icke glömt de som före oss gjort sitt liv til en bragd,, alla de namnlösa hjältarna, där plikt och möda var det daglige livet. Liksom diktens värld har sina stormän, t. ex. Hamsun, Karl-feldt, Runeberg, Gripenberg

SS-folkene ble slått ut av norske studenter

I sin kamp mot boksing som idrettsgren har Dagbladet også spurt en rekke folk om hva de mener om boksingen. En av de spurte, distriktslæge Oddvar Berild i Ibestad, kom med dette svaret som er meget illustrerende, ikke om boksing som idrettsgren, men som et lite lynglimt inn i den norske krigshistorie, et øyeblikksbilde, som forteller noe annet enn den autoriserte historie:

— Jeg har sett mye god teknikk i boksekamper, men tross alt har jeg gjennomskuet målet for enhver boksekamp — å gi motstanderen hjernerystelse. Bare i ett tilfelle har jeg frydet meg over boksing. Det var i 1944, da jeg som fange i Tyskland kunne være tilskuer til at norske studenter på oppfordring stilte seg opp til boksekamp mot SS-folk (tyskere og andre frivillige) tross vegring mot å stille opp knokket de norske utrenede gutter alle SS-folkene ut, bl. a. gjorde Fritjof Nesse og Sverre Børretzen (i dag fotograf i Aktuell) den gang rent bord. Dagbladets journalist Kei

m. fl. har den kristna ordlingen sina stormän, där Huss och Luther står oss nämast. Normannen Skancke glömmar vi ej heller — han som gav sitt liv för sin sanna och goda insats under prøvningsår i Norge. Så har vi det nationalistiska Europas män som aldrig glömmas, vi behöver bara nämna tysken Horst Wessel spanjeren de Revara, dansken von Schalburg, norrmannen Quisling och svensk- en Gösta Hallberg-Cuula. Alla ha de betytt åtskilligt för ungdomens Europa, alla minnas vi dem med största vördnad — även när «de store» lämnar oss och går till skuggornas värld.

Trots det såra i tiden vägrar vi tro på Europas Ragnarök. Vi tror i stället på dess förnyelse. Vi vet, att andan

Forvandling

Det var engang et herrefolk med sagnomsuste ahner.

Det for i viking, banet vei for Norgesveldets planer.

Det ble omsider husmannsfolk av disse trauste karer, et kuert folk, et margløst folk som knekket under farer.

Og derfor ble det trellefolk i årene så lange.

De glemte fortids makt og glans og heltetidens sange.

Det endte som et pakkefolk som bukket dypt og takket for milde gaver og gav kjøp og bare stod og snakket.

Kan det igjen bli frihetsfolk? Jeg spør og Du får svare.

Jeg øyner ingen frelsens vei. Vårherre oss bevare.

En hilsen

Til Folk og Lands redaktør. En spesiell takk til Kai Normann for hans artikkel om Quisling i høst.

Artikkelen av G. A. Reichelt var også som skrevet ut av mitt hjerte. — Selverkjennelse, romslighet og hensynsfullhet mot annerledes tenkende er nødvendig for at det skal bli et fruktbart resultat av en diskusjon.

Vennlig hilsen A. S.

(Knut Eidem) kan sikkert bekrefte dette, han satt ringside.

från Stalingrad, Narva, Berlins bunkrar och Karelska näset lever kvar i folkets blod.

Vi vet att ungdomen av i dag har förunnats den stora oppgiften, att skapa nytt och bättre Europa. Ett Europa i fred och samförstånd, där arbetet kommer åter till heders. Där sand kamratanda över gränserna skall finnas. En nasjonell och sosialt inställd ungdom räcker varandra handen över Europas samtliga länder, i fast förtröstan på ridderlighet och ärlighet och i samarbeide med den övriga världen. En ungdom som säger JA till livet och vill vara med att förverkliga framtiden.

Den kampen är ditt offer till ditt Europa, det är den som skall ge ditt liv innehåll och mening!

W. C.

Forts. fra side 1

ting stod uryggelig fast under alle disse skjebnens tilskikkelser: Europa, dette hvite manns hjemsted, kunne med rette — og det tross alle brodertvister — betrakte seg som verdens politiske, åndelige, militære og koloniasatoriske midtpunkt. For å skape en forandring i dette, for å forvandle Europa til en ruinhaug og gjøre dets overlevende og overårige nasjonale stater på den ene side til bolsjevismens slaver og på den andre til Amerikas tigere, — til alt dette behøvde man Deres personlighet, Deres historiske virksomhet, Deres kortsynthet og Deres krigslystne katastrofepolitikk.

De er blitt det 20. århundres uovertrufne Herostratos, Sir Winston Churchill. Hvilke stympere var ikke Gustaf Adolf, Ludvig XIV, Napoleon, Metternich og Bismarck i sammenligning med Dem. Disse menn greide i alle fall å forandre tyngden på den lille del av jorden, på den utløper vestover fra Asia. Men det å knuse Europa som ledende kraft — ja, som selvstendig kraft i det hele tatt — i folkenes liv, å nedvurdere ordet «Europa» til et geografisk begrep, — det har De, en gigant, formådd å realisere i løpet av de 80 år De har levet. Av disse europeere er det lykkes Dem å frembinde den avart av moderne graeculi, som ikke engang skammer seg over sin egen degradering, men som attpåtil den 30. november kommer til å hylde Dem som en av de mest fortjenstfulle i samtiden og som en menneskehetens velgjører!

«Hans hat til bursjoasiet var større enn hans kjærlighet til proletariatet». På denne treffende måten karakteriserte Maxim Gorkij en gang Lenin. Det forekommer meg at følgende omskrivning passer fortreffelig på Dem. «Hans hat til Tyskland var større enn hans kjærlighet til The Empire». For hatet til Tyskland har vært drivkraften i Deres 50-årige politiske virksomhet. Betrakter man saken fra denne synsvinkel, så har De — i det minste for øyeblikket — nådd Deres mål: Tyskland ser ut til å være

knust, utblåst som stat, som nasjon berøvet en samlet vilje til selvhevdelse og dets mennesker gjort til lakeier for fremmede herrer.

Men hvilken pris har De ikke måttet betale for dette, Sir Winston! Sammen med Tyskland har De tilintetgjort Europa. For første gang i Vesterlandets historie har De kalt frem ikke-kontinentale makter som dommere over verdens fremtidige skjebne. For denne «hjelp» har De betalt disse makter av Europas konkursumasse og av Deres fordum så stolte britiske verdensrike, og De har for denne uhørte engangspris skapt en situasjon i verden, som gjør en ny verdenskrig uunnåelig. Vårherre skal vite at jeg den 30. november ikke ønsker å være i Deres bukser og tvinges til å ta et tilbakeblikk over et slikt livsverk!

De kan ikke som mange andre statsmenn i Deres epoke skyldes på at begivenhetene tvang. Når Tyskland på skilleveien mellom kommunisme eller nasjonal sosialisme besluttet seg for Europa mot Moskva og skritt for skritt kastet av seg det skammelige Versailles-diktatets kvælende lenker for å bli en likeberettiget europeisk partner, da våget ikke engang profittørene fra Versailles lenger forsvare dette vanvidd moralsk og enda mindre opprettholde det reelt. Det var bare De som var frekk og innskrenket nok til allerede i 1936 å proklamere Deres «Tyskland må knuses» som grunnprinsipp for Deres politikk.

De er den hovedansvarlige for forfallet i den europeiske mentalitet og den ridderlighet ifølge hvilken man tidligere nøyde seg med å knuse en motstanders maktressurser, men betraktet den beseirede som en likemann, om enn en uheldigere sådan. — Til tross for at De betegner Dem selv som «konservativ», så baner De veien for den slags verdiødeleggende og moralsk nedbrytende moderne korstogsvanvidd som i motstanderen ikke lenger ser en motpart som kjemper for sin rett, men ganske enkelt som et helvetes utskudd. De har

KOMMUNISTENE I ITALIA

Ifølge det italienske nyhetsbyrået Agenzia Continentale var det i 1953 et stort frafall i rekene i det italienske kommunistpartiet og den kommunist-dominerte fagorganisasjon CGIL. — Partiet skal ha mistet nærmere 30 000 medlemmer og CGIL hele 160 000. Det største frafallet skal ha vært i industriprovinsen Lombardia i nord.

Medlemstallet i partiet blir oppgitt til vel to millioner, og det er således fremdeles det største kommunistparti vest for jernteppet. CGIL skal ha vel 3 millioner medlemmer. Organisasjonen gjorde for noen år siden krav på å ha over 7 millioner medlemmer.

Det er ofte vanskelig å si om kvinnene er intelligente eller ei. De besnærer alltid sine dommere. Munterhet er deres erstatning for intelligens. Man må vente til deres ungdom er forbi. Da kan de si til seg selv: — Nå får jeg se om jeg er intelligent.

Montesquieu.

Hvis Kleopatras nese hadde vært kortere, ville verden sett ganske annerledes ut.

Pascal.

vakt til live, virkeliggjort og billiget den nye «rett», ifølge hvilken beseirede motstandere kveles ved nattetid i en gymnastikksal. Det er bare i Roms forfallstid og i orientalske despoters annaler at man finner paralleller til dette, «Right Honorable».

Nu har De på Deres gamle dager blitt grepet av den ærgjerrighet å ville bli århundrets «fredsfyrste» for i denne drapering å bli båret bort fra den politiske arena. Siden man nu trenger tyske divisjoner for under de kommende forhandlinger med bolsjevismen å skrupe prisen i været, finner De det opprettelig velvillig å innrømme at De har «killed the rong pig» («slakte feil gris»), og med disse ord rører De millioner av vesttyske spissborgere til tårer gjennom «den sent komne, men allikevel så ærlig uttalte innsikt fra den store gamle mannen».

Akk, Sir Winston, jeg tviler ikke på at De endog i resten eav mitt fedreland vil finne noen tusen naive sjeler som tror på sagaen fra Deres gamle dager. Polens ungdom og offiserene fra Katyn som skulle kunne fortelle oss om hva Deres vennskapslofter er verd, har allerede i 15 år sovet den evige

Av Norilske 150 000 innbyggere er 120 000 slavearbeidere

New York (FEI): Amerikanske Russlands-eksperter har gjenoppdaget Norilsk. — Denne nikkelgruvebyen i Arktikk forsvant fra offisielle russiske kart i 1939. Amerikanerne har funnet den igjen ved å studere nye sovjetiske valgdistrikter, og der viser det seg at Norilsk er et selvstendig distrikt.

De russiske valgdistrikt består hver som regel av 150 000 mennesker. Men hvorfor så mange mennesker i dette øde tundraområdet, hvor temperaturen synker til 55 kuldegrader i januar måned? Svaret ble gitt av den østerriksk fødte grev Robert von Butler-Brandenfelds, som tidligere var naturalisert brite, som for kort tid siden ble løslatt fra en sovjetisk slaveleir. Grev forteller at 120 000 slavearbeidere ble sendt fra andre leire i Sovjet-Samveldet til Norilsk for å arbeide i de uran-gruvene som er satt i gang der oppe, da undersøkelser har vist kjempemessige uranforekomster der.

Rike mennesker er når alt kommer til alt bare fattige mennesker med penger.

(Marius Gijzen.)

søvn under gressteppet. De har vært tause. Men De må ikke innbille Dem at vi av den grunn resignerer og lar utviklingen skjøtte seg selv. Europa kommer. Det kan De være forvisset om. Men ikke gjennom Dem, men til tross for Dem, etter at de «verdiere» er blitt overvunnet som gjør «livet verd å leve» for Dem og Deres gelikere fra gårdsdagens verden og som De i 10 år ved hjelp av bajonetter har påtvunget mitt martrede fedreland.

Den 30. november vil De kanskje være fylt av den selvsomme tilfredsstillelse å ha overlevet Deres verdenshistoriske med- og motspillere fra to verdenskriger. — Wilhelm II og tsaren, Ludendorff og Clemenceu, Wilson og Poincaré, Hitler og Stalin, Mussolini og Roosevelt og en masse andre ikke utslettede navn, og som den eneste gjenlevende av aktørene i full utstrekning ha en oversikt over følgende av dette dobbeltdrama. Jeg skulle ha lyst til å slutte med en forsonlig bemerkning: Så nederdrettig kommer De formodentlig ikke til å være, Sir Winston, at De ansikt til ansikt med restene av Deres fedreland og av Europa vil betrakte alt dette som en gudenes nådesbevisning?

Sidebemerkninger

Skuespillerkunsten består i å avholde tilskuerne fra å hoste.

(Sir Ralph Richardson.)

Det første en kvinne legger merke til hos en mann, er om han legger merke til henne.

(Aron.)

Gentlemen foretreker blondiner, men de tar de de kan få fatt i.

(G. K. Chesterton.)

Kvinnenes eneste problem er å forvandle sin beundrer til ekte-mann og ektemannen til beundrer.

(Anon.)

Vær ikke bare god, vær god for noe.

(Thoreau.)

Nysgjerrighet er en av formene for kvinnelig tapperhet.

(Victor Hugo.)

Av ti personer som snakker om oss, er det ni som snakker ondt, og den eneste person som snakker godt, sier det ofte på en gal måte.

Rivarol.

Uegennyttighet i pengesaker er den store prøve for små karakterer, men den minste av alle får fine karakterer. Der er et langt sprang fra mannen som forakter penger til den virkelige gentleman.

Chamfort.

I en fabrikk i Tsjekkoslovakia gikk en arbeider til formannen og ba om lønnspålegg. «Først får vi se om det er noen grunn til at du skal ha pålegg», sa formannen, «du må forstå at i sosialiststaten betales en arbeider for det han gjør; intet arbeide, ingen betaling.» «Det er riktig,» svarte arbeideren, «Well, året har 465 dager, men selvfølgelig arbeider du ikke hele tiden, du sover 8 timer i døgnet, det blir 123 dager som skal trekkes fra. Det blir 244 dager igjen, men du arbeider bare 8 timer dagen og har 8 timer fri, hvilket blir bare 123 dager igjen.»

«Men,» fortsatte formannen, «da du ikke arbeider søndagene, må vi trekke fra nok 52 dager, slik at det blir 71 igjen. Og da du kun har halv dag lørdag må vi trekke fra nok 26 dager. Nå har vi kun 45 arbeidsdager igjen. Når du så har en time for midtdag hver dag, hvilket tilsammen blir 15 dager året. Av de 30 som er igjen er 11 nasjonale fridager, du har 14 dagers ferie og det er minst 4 dager i året du ikke arbeider på grunn av sykdom. Og så blir det bare 1 dag igjen, — og det er første mai. — Sett i lys av dette ser jeg ingen grunn til å gi deg lønnspålegg.»

Det er sørgelig at det er så kort avstand mellom den tid da man er altfor ung og den tid da man er altfor gammel.

Montesquieu.

Vi forteller historien!

16. februar 1940

Skal jeg skyte?

Til marinestasjonen i Horten, som har med overvåkingen av kyststrekningen fra den svenske grense til Stavanger å gjøre, innløper der sent om ettermiddagen den 16. februar 1940 en radiomelding med usedvanlig innhold.

Den tjenestgjørende offiseren som får seg forelagt det ferdig utskrevne telegrammet, leser det hurtig igjennom, springer opp og spør:

— Er admiralen til stede?

Telegrammets ordlyd er kort, militært, men den er allikevel utførlig nok til å antyde at det her dreier seg om en begivenhet av første rang.

Den tyske damper «Altmark» på vei sørovr langs den norske kyst — innenfor tremilsgrensen — var blitt antastet av seks engelske torpedojagere. En av dem gikk kloss oppunder «Altmark» og gjorde forsøk på å entre båten. Enterkommandoen sto allerede ferdig på dekket, — menn med stålhelm på hodet og vepnet med karabiner og revolvere. Når det ikke ble noe av denne entringen, skyldtes det en behendig manøvre som «Altmark» utførte. Den satte kursen mot Jøssingfjord.

Damperen befinner seg nå midt inne i fjorden. Engländerne ligger utenfor og betrakter det smale innløp. To norske torpedobåter under kommando av løytnant Finson er gått inn i fjorden og har lagt seg beskyttende foran «Altmark».

Finson har vel en slags anelse om at det som hittil var skjedd, bare var dramaets første akt. Men om nu dramaet fortsetter — hva da?

«Altmark» befinner seg i norsk territorialfarvann. — Engländerne har allerede nå grovt krenket norsk nøytralitet ved å forsøke å stanse det tyske skipet. Situasjonen er helt klar. Løytnant Finson og jagerne hans har til opp-

gave å beskytte norsk nøytralitet. Han er følgelig klar over at han må skyte...

Men han kjenner ikke til hva englenderne vil gjøre i dette tilfelle. Vil de dreie av? Vil de svare?

Han våger ikke å ta avgjørelsen. Han dikterer telegrafisten ombord en beskjed som øyeblikkelig skal sendes til Horten. Det er den samme beskjeden som den tjenestgjørende offiser skynner seg avsted med til sin foresatte.

Det står til slutt i radiotelegrammet:

— Skal jeg skyte?

Admiral Smith-Johannsen leser telegrammet raskt igjennom og slår så neven i bordet med ordene:

— Skyte naturligvis!

Derpå kaster han et hurtig blikk bort på offiseren og sier.

— Det er et drøyt stykke hva englenderne tillater seg. Hva mener De om saken? — Kan vi la oss by noe slikt?

— Jeg tror ikke det, sa offiseren. Vi må tenke på tyskerne også. Det er jo en utfordring uten like overfor tyskerne.

— Det har De rett i, sier admiralen, tyskerne...

Han strekker hånden ut etter mikrofonen. Fra Horten går der en direkte linje til Oslo, til det store huset på Akershus, hvor admiralitetet befinner seg. Dette er noe som overkommandoen må få kjennskap til. Han ber om å få snakke med sin foresatte, med admiral Diesen.

Når det gjelder offentlige myndigheter, så går alt sin foreskrevne gang, og admiralitetet er også en offentlig myndighet.

Den tjenestgjørende offiser går til sin admiral. Admiralen går til den kommanderende admiral. Den kommanderende admiral til forsvarsministeren.

Men forsvarsministeren, oberst Ljungberg, vil først

høre utenriksministerens mening. Affæren i Jøssingfjord begynner å utvikle seg til en politisk affære.

Nyheten har slått ned som en bombe i departementene. Kontortiden er allerede slutt. Embetsmenn blir kalt tilbake fra sine hjem. Det blir telefonert hit og dit. Biler blir sendt avsted for å få tak i rette vedkommende. Dører i departementene blir slått hårdt igjen. Alle skjønner at det her enda en gang dreier seg om viktige saker. Det skjønner også de som enda ikke vet hva det hele dreier seg om.

Tre ganger kommer oberst Ljungberg til syne i den åpne døren.

Den tredje gang skriker han:

— Hva pokker blir det av utenriksministeren? Har De enda ikke fått forbindelse med ham?

Da han viser seg i døren for fjerde gang, får han til svar:

— Utenriksministeren står på reise fot.

Ljungberg stivner til:

— Hva er det De sier, — på reise fot?

— Utenriksministeren står i begrep med å foreta en reise som ikke kan oppsettes.

— Nu? I kveld? Men herregud, er Koht gått fra vettet?

Døren blir slått igjen med et brak.

Det som senere skjer, foregår bak lukkede dører. Affæren i Jøssingfjord er blitt en politisk affære. Statsministeren og partiene er opptatt med den. Ingen vet enda hva resultatet vil bli av denne omstendelige fremgangsmåte.

Men en ting vet man meget godt. Løytnant Finson, sjefen for de to norske torpedobåtene, fikk beskjed om at han ikke skulle skyte.

I admiralitetet er man forbauset over denne ordren. Og ikke bare der.

Klokken 21.

Det begynner å bli mørkt i Jøssingfjord. Men det er fremdeles lyst nok til at man kan skimte omrissene av «Altmark» og de norske torpedobåtene inne i fjordbunnen, omgitt av snedekte fjell. Engländerne som lå stille ute på havet, er nu kommet nærmere. Et av skipene løser seg ut av gruppen og går med langsom fart mot innløpet til fjorden.

Klokken 21.

Natthurtigtoget til Trondheim avgår fra Oslo ved denne tid etter ruten. I en sovevognskupe av 2. klasse sitter en litt eldre herre og trommer med fingrene på klaffebordet borte ved vinduet. Køyene er ikke gjort i stand enda. Mannen i kupeen er ingen annen enn utenriksminister Koht.

Klokken 23.12.

Den engelske jager «Cosack» er løpt inn i Jøssingfjord — forbi de norske torpedobåtene som ikke åpner ild.) Med lyssignal gir den følgende beskjed til «Altmark»: «Drei bi, ellers åpner jeg ild.»

Klokken 23.12.

Natthurtigtoget til Trondheim løper inn på Hamar jernbanestasjon. En jernbanefunksjonær skynner seg inn i sovevognen og leter etter utenriksministerens kupe: «Et telegram til Dem, herr utenriksminister. Dessuten er

det noen som vil snakke med Dem i telefonen.» Koht går inn i stasjonsbygningen og fører en telefonsamtale med Oslo. Samtalen avsluttes med ordene: «Godt, så reiser jeg videre.»

Midnatt:

En engelsk entreavdeling er gått ombord i det ubeveprøvede tyske skipet. Fangene ombord i «Altmark» blir befridd. Tyske sjøfolk som er sprunget ned på den islagte fjorden for å redde seg i land blir skutt ned.

Utenriksminister Kohts kupe er gjort i stand for natten. De polstrede benkene er blitt omdannet til en seng (soveplass). Utenriksministeren strekker ut hånden og får tak i en konjakflaske. Det er jo ikke hver manns sak å få sove i en sovevogn. Det problem kan gjøres lettere ved at man tar seg noen slurker av konjakflasken.

17. februar 1940

En samtale om Ibsen

Også i Trondheim er det bare et eneste tema som behandles — affæren «Altmark».

Der står også folk i flokker utenfor avisene.

Til redaksjonen av «Adresseavisen» kommer der stadig nye meldinger og forspørslor. Telefonen står ikke et øyeblikk.

Utpå formiddagen er det en oppringning fra Oslo. Det er fra en avis i hovedstaden.

— Goddag, kollega, det forlyder her at utenriksminister Koht oppholder seg i Trondheim. Er det riktig?

— Ja, det stemmer.

— Han er altså virkelig i Trondheim?

— Koht er her.

— Det er sannelig et drøyt stykke.

— Hva mener De med det?

— Jeg sa bare at det var et drøyt stykke. I Jøssingfjord skjer ting av verdenshistorisk interesse, men utenriksministeren er det umulig å komme i kontakt med. Hva gjør han egentlig i Trondheim?

— Han skal holde et fore-

drag her.

— Et foredrag? Det var merkelig. Vet De hva han skal snakke om?

— Titelen på foredraget er «Norges nøytralitet».

Denne interessante telefonsamtalen finnes antydnet i en artikkel i «Adresseavisen» i nummeret for 19. februar 1940.

«Adresseavisen»s medarbeider oppsøkte utenriksministeren mens han arbeidet i Vitenskapsselskapets bibliotek, og der hadde han en lengere samtale med ham, som ble gjengitt i bladet.

— Si meg, hr. utenriksminister, hva er det som interesserer Dem mest her i Deres egenskap av historiker?

— Det er Vitenskapsselskapets bibliotek, svarer Koht. Det er første gangen jeg har anledning til å besøke biblioteket i dets nye skikkelse. — Det er mitt håp at vi også vil få et slikt arkiv en vakker dag i Tromsø. Det håper jeg ikke bare fordi jeg er gammel Tromsø-gutt, men også av den grunn at der hører et slikt arkiv til det herlige arkeolo-

giske museum vi har i Tromsø.

— Ved siden av Deres arbeide som utenriksminister har De kanskje ikke så megen tid til overs for Deres profesjongsorgjerning?

— Nei, politikk legges nu mest beslag på min tid.

— Vil der snart foreligge noen ny bok fra Deres hånd?

— Det vil det. Jeg er nettopp opptatt med en stor ny utgave av Ibsens brev, — et verk i tre bind. Jeg håper å ha det første bind ferdig i løpet av de nærmeste tre måneder.

— — —
Mens utenriksminister Koht i Trondheim uttaler seg om Henrik Ibsens brev, blir seks hundre kilometer lenger syd — i den tilfrosne Jøssingfjord

— de drepte tyske sjøfolk samlet opp og båret inn på rommet ved siden av skipslarsarettet.

Dagen er trist og grå. Der faller en del sne.

Om aftenen holder minister Koht foredrag i Studenter-samfunnet i Trondheim om emnet «Norges utenrikspolitikk i den pågående krig». — Der foreligger et fullstendig referat av foredraget. Slutningsordene lød slik:

«Jeg er ikke ukjent med alle de vanskeligheter som stiller seg i veien for frihet og rett, men jeg tror det er en plikt aldri å oppgi disse bestrebelsene, men atter og atter begynne på nytt og på den måten være banebryter for fredstanken.»

svarer admiralen mismodig.

— De er vel ikke av den mening at der ikke vil skje noe? Tror De at Tyskland vil finne seg i noe slikt? Det gjør iallfall ikke jeg, admiral.

— Vi får vente og se hvordan tingene utvikler seg.

— Det er én ting som bekymrer meg. For å si det bent frem, — hvorfor skjöt ikke torpedobåtene våre?

— De var ikke i stand til det, det var teknisk umulig. Det ligger is på Jøssingfjord, 15 centimeter tykk. Da kan man jo ikke skyte ut torpedoer.

— Nei vel. Men si meg en ting, admiral, disse båtene våre hadde vel ikke bare torpedoer? Jeg er riktignok ikke marinekyndig, men så vidt jeg vet er de utstyrt med ka-

noner, selv om de er små.

— Det er så, svarer admiral Diesen gretent.

— Hvorfor skjöt de ikke med kanonene da? Jeg mener for prinsippets skyld. En to-tre symbolske skudd. Etter min mening er det det minste de skulle ha gjort.

— De får unnskyld, sier admiralen, man venter meg på kontoret. De skjønner nok ... en dag som denne.

Admiralen skynner seg inn i departementet. Mannen han snakket med fikk ikke noe svar på spørsmålet sitt.

Han undrer seg. Han er like forundret som løytnant Finson, som telegraferte fra Jøssingfjord til Horten og fikk til svar: «Der skal ikke skytes».

deleiser kan falle i urette hender o.s.v. Så enfoldig ser man altså på ting som disse etter snart et halvt års europeisk krig! Er det virkelig alvorlig ment, da betyr det at man innbiller seg et tosifret antall krigførende uniformer, på ferde i den norske hovedstads gater og restauranter hver dag i uker, unngår alle de vaksomme øynene som nå betrakter vårt land både innenfra og utenfra!

Vi tror det eneste pressen oppnår ved å tie bom stille om en alminnelig kjent sak av denne art, er at folket enten får husmannsstemplet eller ord på seg for bevisst å omgås sin nøytralitet skjodesløst når det gjelder en bestemt maktgruppe. Vi vet ikke hva er verst.

Når vi tar saken opp, er det for å gjøre vårt til at den ikke gjentar seg i fremtiden.

17. februar 1940

Det skal ikke skytes!

Dramaet i Jøssingfjord er blitt en internasjonal affære, — det diskuteres verden over. Telegrambyråene jager nyheten fra verdensdel til verdensdel. Det er stoff for alle lands kringkastingsstasjoner. Alle spør seg selv: «Hva vil skje nu?» Gang på gang har jo den norske regjering erklært at den vil iaktta den strengeste nøytralitet. Men ved å la englenderne krenke den har regjeringen selv brutt nøytraliteten ...

TIL FORBUNDET

er innkommet kr. 85.— inn-samlet i Skien ved W. K.

Gakk hen og gjør du likeså!

Gårdbrukere - Skogeiere

Er det noe De trenger av redskaper ell. maskiner, så send oss en forespørsel. Vi representerer anerkjente fabrikk og verksteder.

Lite eller stort oppdrag, vi står alltid til tjeneste.

Rimelige betalingsvilkår.

H. SNAPRUD & CO.

KONGSBERG

Biler - Maskiner
Redskaper.
Tlf. 885 - 248.

24. februar 1940

Skal vi vennestil britene?

«Fritt Folk» hadde den 24. februar 1940 nedenstående artikkel på første side

SKAL VI VENNES TIL SYNET AV BRITISKE UNIFORMER? Eller hva er meningen med å la uniformerte englendere opptre her i ukevis?

Når vi berører følgende, er det ikke for å bringe en sensasjonel nyhet, men for med noen ord å kommentere en alminnelig kjent sak. Vi sikter til en flokk briter som en tid har holdt seg i og omkring Oslo. At det ikke har vært meningen å gjøre noen hemmelighet av saken, viser den omstendighet, at karene har vært å se over alt, iført den engelske hærs uniform. Det er både menige og offiserer. De oppgis å være sanitetsfolk på gjennomreise.

Vi har gjort forestillinger på forskjellige hold angående englendernes uniformer og gjennomreisens varighet. Vi har fremholdt som vårt eget og svært mange andres syn på saken, at det ikke akkurat er noen tiltalende form for norsk gjestfrihet å la en krigførende makts uniformer flakse omkring i landet i ukevis. Det eneste vi har fått til svar er at uniformene ikke var forutsett da innreisestilletelsen ble gitt, og at det vakte forstemthet da de engelske gjestene ankom i krigsmaling. Hvordan man enn ser på affæren, vitner den om en noe eiendommelig omgang med norsk nøytralitet, både fra britisk og norsk side. Det har forsåvidt ikke manglet på gode råd om ikke å nevne saken offentlig, slike med-

I Oslo snakkes det denne dagen ikke om stort annet enn det som hendte i Jøssingfjord.

På gaten stanser bekjente hverandre for å utveksle meninger om begivenheten. Foran avisenes oppslag samler der seg flokker av mennesker. Alle spør og tenker ved seg selv: «Hva vil nu skje?»

Utenfor forsvarsdepartementet finner der sted en eiendommelig samtale om morgenen denne dagen.

Admiral Diesen, som nettopp står i begrep med å gå inn i bygningen, blir stanset av en bekjent av seg, en ansett borger av byen.

— God morgen, admiral. — Jeg må si at det er fine ting som er hendt. Kommer det til å skje noe, tror De?

— Hva skulle det være?

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2

Telef. 44 43 33

Tannlæge

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

Annelise Parow

TANNINSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

KUNNGJØRING

Aagot With Fischers Fond til Nødlidende forhenværende medlemmer av Nasjonal Samling har en del midler til disposisjon. Fortrinsrett til fondet har kvinner som p. g. a. sykdom ikke kan ernæreseg selv, og/eller deres barn. Søkere henvender seg skriftlig til underskrevne. Med søknaden legges ved **ligningsattest** og eventuell legeattest. Oppgi om mulig referanser.

Lesere av dette blad som kjenner virkelig nødlidende forhenværende NS-medlemmer, bes gjøre vedkommende oppmerksom på denne kunngjøring, eller selv melde fra til underskrevne.

O.r.sakfører Solveig Stang

Bentsebrugt. 16 c. Oslo, tlf. 37 96 26.

Hjelpeorganisasjonen for frontkjempere

Sekretariatet

Boks 1407, Oslo, Postglo 180 70

Victoria Gjestheim

Strandgt. 41

Telefon 497 - Egersund

Benytt

HÅNSKOMAKEREN

i Neuberggt. 15 - Oslo

hvis du vil stå på en god fot

Agronom og skogtekniker samt frontkj. ønsker å komme i forbindelse med NS-bonde som skal selge eller forpakte bort sin gård. Den beste drift loves. Omgjengelig.

B. m. «Våren 1955».

Salg til private

Jeg har 2 gode bruksartikler og søker selgere over hele landet. God provisjon.

Leiv Quenild,

Boks 27, Heimdal st.

Gårdsbruk kjøpes

Er kjøper av jord, 70 til 150 da., på Østlandet. Vesentlig traktor-bruk, med litt skog.

Bill. m.rk. «Bondesønn».

Parfymmeribransjen

Stedlige salgsrepresentanter søkes. Egnete forretninger kan også få enesalg av førsteklases prøvete hudpleiemidler, parfymmer m. m.

Vennligst søk forbindelse gjennom eksp. bill. m.rk. «Kosmetikk».

Bondekvinnelagene

Forts. fra side 1

det ikke er særlig imponerende, sett på bakgrunn av det forarbeide vi gjorde.

Bondekvinnelagene medlemskap i Associated Countrywoman of the World er ikke nytt, det ble etablert før krigen, og i 1929 møtte mange norske bondekvinne på den store verdenskongress i London. Vi måtte riktignok reise på egen bekostning, for vi hadde ingen kasse å ta av til den slags. At vi også der måtte kjempe for vår rett er en annen historie. Husmorforbundet sa seg nemlig å representere bondekvinne i Norge.

Så er det nybrottsfondet, hjelpen til vanskelig stilte folk. Når den nettopp avgåtte formann i bondekvinnelagene i Kringkastingen taler med bevede røst om «hjertebarnet» sitt, nybrottsfondet, ja da får en vel si at det barnet var ganske godt framfødd da hun tok det til sitt hjerte. Det var fru Anne Sandok Glærum, medlem av Kvinneemnda, som satte fram forslag om at vi skulle gjøre noe for nybrottsfolket, og æren for det skal det ikke lykkes noen å ta fra henne. Forslaget ble bearbeidet i styret, og på landsmøtet i 1931 var saken i orden. Det var på vår anmodning at kronprinsesse Märtha gikk med på å være fondets beskytter, og hun var også til stede ved det siste landsmøte som ble holdt før krigen. «Hjertebarnet» er altså nå en fullvoksen 4-åring, men derfor kan det selvfølgelig godt være hjertebarn.

Og praktiske oppgaver. Jo da, vi hadde en masse kurser i baking, søm, veving, fjøsstell, plantefarging — vi ga ut en brosjyre om slik farging — og en hel del andre ting, så dette er ikke noe nytt. Likeså hadde vi utstillinger av tekstiler, ull og lin.

Studiekurser ble holdt over hele landet, det er også en gammel sak. Ferispørsmålet tok vi opp straks før krigen. Riktignok hadde vi ikke råd til å invitere bondekvinne til ferieopphold på høyfjellshoteller, som det gjøres nå. Det er en utmerket ting, og en får være glad for at økonomien har bedret seg så me-

get at slikt kan gjøres.

Slik kunne jeg holde på i det uendelige, men det vil føre for langt. Jeg vil heller komme inn på en annen del av bondekvinnelagene arbeide før krigen. Vi var med å bygge opp de store organisasjonene som melkesentralen, kjøtt- og fleskesentralen. — Riktignok var det enkelte menn som undret seg over hva vi hadde der å gjøre, når vi troppet opp på møtene som representanter. Disse menn var nok ikke klar over at Norges Bondelag var vel den organisasjon som i videst mulig utstrekning praktiserte likestilling mellom menn og kvinner. Der var det ikke spørsmål om mann eller kvinne, men om mennesket. Ja, samarbeidet var det aller beste. Vi ble tatt med i utvalg og nemnder. Selv satt jeg i arbeidsutvalget, landsstyret, i programkomiteen, i det politiske utvalg sammen med to menn, var formann i Norges Bondelags barnetrygdkomite, hvor også major Langeland var medlem. Og så videre. Men som sagt vakte det av og til forbauselse, når vi tok del i saker og ting som fra gammelt av har vært regnet for mennenes sak.

En fornøylig ting hendte på det store bondemøte i Goslar i midten av 30-årene, da jeg av Norges Bondelag hadde fått i oppdrag å overrekke minister Darre en æresgave som anerkjennelse for det arbeide som på den tiden ble gjort for de tyske bønder. En del av arrangementet kom i ulage, for der hadde de ikke ventet en kvinne. De ble spurt meg hvorfor ikke de norske herrer som var til stede, hadde dette verv, hvortil jeg svarte, at jeg var valg av N. B. til dette, og at de hadde å godta den som kom, ellers ville jeg sørge for at det ikke mere kom noen representant fra den norske bondeorganisasjon. — Jeg ble forresten flere ganger sendt som utsending for N. B. til møter og kongresser i utlandet.

Jeg vil sterkt framheve at bondekvinnelagene ikke var en tannlaus kvinneorganisasjon som bare hadde praktiske, sosiale og humanitære oppgaver å stille med. Det er

bra med slike oppgaver, og de er lette å ta til, for de ligger like for foten, de er som en slags plattform. Jeg vet forresten ikke om den nåværende ledelse er oppmerksom på at flere og flere av disse sakene blir trukket inn i det som heter «velferdsstaten», så bondekvinnelagene kan til slutt komme til å stå nok så svakt hvis de ikke har andre ting å beskjefte seg med. Men det å gripe inn i samfunnsproblemer — i offentlig styre og stell tvers over partiene, det er uendelig meget vanskeligere. Men der mente vi at hovedinteressen lå, det å hevde bondefolkets interesser på alle sektorer i samfunnslivet og si fra når det trengtes. Jeg vil i den forbindelse nevne noen av de henstillinger og forslag vi kom med:

Henstilling til Stortinget om å forby schächtningen, protest mot Landbruksdepartementets forslag om å legge ned husmorskoler på landet, henstilling til bygder og fylker om at kvinnene måtte tas med i skolestyrer, henvendelse til skoleutvalget om at kvinnelig håndarbeid måtte bli obligatorisk i skolene på landet, skrivelse til Stortingets justiskomite om straffveutmålingen ved sedelighetsforbrytelser, arbeide for nedsettelse av sukkertollen, for å søke etablert en næringsmiddellov og henvendelse til Handelsdepartementet om å ta opp spørsmålet om merking av emballerte varer. Vi fremmet også et forslag om at kausjonsforpliktelser ikke skulle være gyldige uten hustruens underskrift. Det ble gitt ut en brosjyre om den saken.

I de siste årene før krigen gikk vi inn for et sterkt forsvaret og var med på en henstilling til myndighetene om den saken. Hadde jeg den gangen visst hva jeg nå vet, skulle jeg såsant ikke ofret tid og krefter på dette. Bondekvinnelagene var med i Kvinnenes Arbeidshjelp, hvis oppgave det var å gjøre kvinnene beredt til å ta mennenes plass i arbeidslivet i tilfelle mobilisering eller krig. Akk ja, den historien endte nærmest tragi-komisk. Men det er en annen historie.

Jeg vil også komme inn på samarbeidet med andre kvinneorganisasjoner, først og fremst Norske Kvinners Nasjonalråd. Jeg hadde flere konferanser med Betzy Kjelsberg om den saken. Jeg mente at det måtte en endring til i Nasjonalrådets lover, dersom vi skulle slutte oss til. Vi ville nemlig ikke risikere at vi ved en eller annen aksjon fra rådet kunne komme til å være med og skjære av den gren bondefolket sitter på. En slik aksjon var engang foretatt. Hun ville ikke gå med på dette, men det hindret ikke at vi samarbeidet der hvor vi hadde felles interesser. Hun var en intelligent og vidsynt kvinne, som det var en glede å arbeide sammen med. Det var i det hele vår linje å samarbeide med andre organisasjoner på oppgaver som best kunne løses i fellesskap.

At bondekvinnelagene etter krigen skilte seg ut fra Norges Bondelag finner jeg å være å svikte det som fra først av og til okkupasjonens slutt var en bærende ide, nemlig å stå sammen med mennene i ett og alt som berører bondefolkets interesser på alle områder. En kan naturligvis si at lagene nu arbeider i samsvar med N. B.s retningslinjer, men dersom en ikke i lovs form har en fast forankring der, vet en ikke hvor det med tiden kan bære hen. Og bøndene er ikke sterkere i dag enn at de trenger stå samlet, ikke splittet. Den urovekkende tilbakegang i jordbruksbefolkningen skulle mane til det. Selvfølgelig kan det være fristende å «kjøpe en kanon og begynne for seg sjøl», men det ligger en stor fare i det. — Denne faren er selvfølgelig mindre når de som står i brodden er aktive bondekvinne, men en har ikke brev på at slikt kan skje i framtida.

Jeg får ofte spørsmål fra bondekvinne som hører til de utstøtte, om de skal gå inn i bondekvinnelagene eller la være. De forteller at de stadig blir oppfordret til å slutte seg til. Jeg mener ja. Personlig ville jeg like det ille om jeg skulle være med og rive ned det verk jeg har gitt de beste år av mitt liv. Dertil kommer at disse kvinner derved får anledning til å peke på saker og oppgaver

FOLK OG LAND

Ansv. redaktør og utgiver:
FINN BRUN KNUDSEN
Utkommer i Oslo
Redaksjon:
Telefon 55 76 56
Ekspedisjon og kasse:
Postboks 3214, Oslo
Klerschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Abonnementspriser:
Kr. 20.00 pr. år, kr. 10.00 pr. halvår. Sverige, Danmark: kr. 24.00 pr. år, kr. 12.00 pr. halvår. Utlandet for øvrig: kr. 28.00 pr. år, kr. 14.00 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 30.00 pr. år, kr. 15.00 pr. halvår.
Løssalgpris: 50 øre
Annonsepris:
32 øre pr. millimeter over en spalte
Bruk postgironr. 16450
Sambandstrykkeriet
Oslo

R. Gjessing

Urmaker
D r a m m e n
Tlf. 25 07

MJØNVOLD KAFE
Brandbu, Hadeland
anbefales

Oslo Stigefabrikk

Brand-, maler- og skyvestiger
oljet, m/ kadimerte beslag

Inneh. Alf T. Lunde
Mosseveien 8

Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

de nåværende bondekvinne har sviktet, altså gjøre sin innflytelse gjeldende. De vil sikkert får råd og veiledning gjennom Norsk Jord, som er startet ikke for å svekke N. B., men for å påvirke utviklingen i samsvar med det som var bøndenes livssyn gjennom generasjoner — og som nå holder på å gli ut for kanskje å forsvinne helt, — det livssyn vi fikk i arv fra farne slekter og som skal binde oss til de kommende.

Ganske sikkert vil jeg nå bli angrepet, for «de andre» har jo hele den ensrettede norske presse til rådighet og hvor vi ikke slipper til. Men vi har jo også et talerør, vi har Folk og Land.

Jeg skrev til Borghild Nordli straks jeg hadde sett det nevnte ukeblad, om hun akttet å gjøre noe for å korrigere det som var galt. Jeg kunne nemlig ikke tenke meg at hun ville pynte seg med lånte fjær eller tillate at andre pynter henne med dem. Jeg tenkte feil, jeg fikk ikke svar. Men intet svar er som kjent også et svar.

Olga Bjoner.